

VAND

Vand er liv – brug det med omtanke

Energi

Renhed

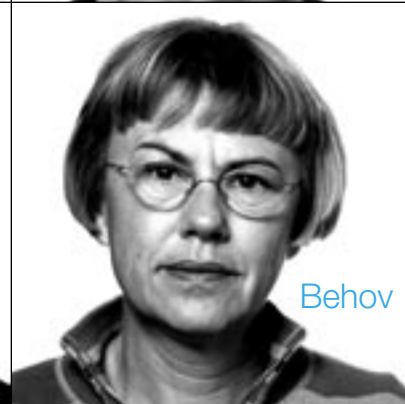
Omtanke

Velvære

Lyst

Behov

Fællesskab

Leg

Ansvar

Vand er liv

For millioner af år siden var hele kloden dækket af vand. Det var her i de store have, at selve livet opstod. Vandet blev fundamentet – og forudsætningen – for alt liv. I dag er 75 procent af kloden dækket af vand, men kun tre procent er ferskvand. For mennesker er adgangen til ferskvand en grundlæggende livsnødvendighed. Et menneskes krop består af to tredjedele vand, og for at overleve må vi indtage 2½ liter vand dagligt. Vandet giver os styrke, velbefindende og sikrer vores sundhed. Hvis der også skal være rent og frisk drikkevand til kommende generationer, må vi værne om vores vandressourcer. Vand er liv, og vi har et fælles ansvar.

Det gode vand

Vi er heldige. 99 procent af alt drikkevand i Danmark er grundvand. Vand, der fra naturens hånd er så rent, at det kun skal lites og filtreres på vandværket, før det pumpes ud til forbrugerne. I andre europæiske lande må man hente drikkevand fra floder og søer for at dække behovet for vand, og her er vandbehandling omfattende og dyr.

Kravene til kvaliteten af drikkevandet i Danmark er høje. Uanset hvor man bor, kan man åbne for vandhanen og forvente rent og frisk vand. Faktisk stilles der skrappe krav end til vand på flaske, og kvalitetskontrollen er omfattende. Vandet overvåges hele vejen fra grund-

vandsboringen til forbrugeren. Inden det pumpes ud, kontrolleres det for bakterier, pesticider, uorganiske stoffer, opløsningsmidler, luftarter, mineraler og salte. Heldigvis er det yderst sjældent, at vandværkerne må etablere særlig rensning for at fjerne for eksempel rester af sprøjtegifte.

En sårbar ressource

Et stigende antal drikkevandsboringer må lukkes på grund af forurening. Forureningen af grundvandet er en konsekvens af fortidens synder. Gamle lossepladser og industrivirksomheder, hvor man ikke har håndteret opløsningsmidler og andre kemiske stoffer ansvarligt,

er store syndere, men også brugen af sprøjtegifte i landbruget og på gartnerier bærer en del af ansvaret. Undersøgelser viser også, at haveejeres brug af sprøjtegifte i kampen mod ukrudtet er en stor trussel mod grundvandet. Selv sprøjtegifte i små mængder siver ned i undergrunden og udgør en risiko for vores drikkevand. Uanset hvor miljøvenlig sprøjtegiften er ifølge producenten, viser erfaringerne, at der er stor risiko for, at de med tiden alligevel siver ned og forurener grundvandet. Ukrudt kan godt bekæmpes effektivt uden sprøjtegifte. Det kræver blot en ekstra indsats. Vil vi holde vores haver fri for ukrudt, kan vi

vælge andre metoder – for vores egen og kommende generationers skyld.

Vores grundvand er så rent, at det kun skal lites og filtreres, før vi kan drikke det, men forurening udgør en alvorlig trussel.

Nøgletal & Fakta

Vidste du...

... at regnvand kan være op til 50 år undervejs, før det når ned gennem jordlagene til grundvandet.

- ! "Vand indgår i naturens kredsløb og er en sårbar ressource."

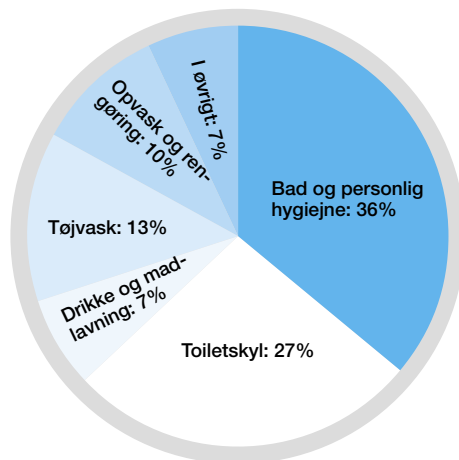
Vidste du...

...at når du sparer på vandet, er du med til at passe på naturen. Når der pumpes mere grundvand op, end der dannes, falder vandstanden, hvilket kan medføre, at åer, søer og moser udtørre, og at dyre- og planteliv kan lide skade.

Vi bruger vandet til:

Størstedelen af vores vandforbrug går til bad, toiletskyl og anden form for hygiejne, mens kun 7 procent bruges til madlavning og til at drikke.

Vidste du...

...at vandforsyningerne hvert år offentliggør resultaterne af analyser, der viser vandets kvalitet, og at du hos din kommune altid kan få oplyst kvaliteten af drikkevandet, der hvor du bor.

Vidste du...

... at sprøjtegifte, der siver ned i grundvandet nu, vil typisk kunne spores i de næste 30 til 50 år.

Vidste du...

...at der stilles højere krav til det vand, der kommer ud af din vandhane, end til det vand du kan købe på flaske i supermarkedet. Vand på flaske er hverken renere eller af bedre kvalitet – og så koster det op til 400 gange mere end vand fra vandhanen.

Hvor kommer vandet fra?

Det vand, der strømmer ud af din hane, er grundvand, der pumpes op fra dybe borer i undergrunden. Inden det når ud til din vandhane, er det typisk blevet iltet og filtreret for at fjerne naturlige gasser, jern og mangan. Vandet er blevet kontrolleret for bakterier og en lang række sundhedsskadelige stoffer. For at sikre vandets høje kvalitet bruges der mange ressourcer på at overvåge vandet på dets vej fra grundvandsboringen til vandværket, gennem distributionsnettet og helt ud til forbrugerens vandhane.

Brug det med omtanke

I Danmark har vi mere grundvand end mange andre steder i verden, men det er langt fra en uendelig ressource. I byområderne bruger vi mere grundvand, end der dannes lokalt, og derfor må vi hver især være opmærksomme på vores vandforbrug.

I hovedstadsområdet bor der 1,2 mio. mennesker, der i gennemsnit bruger 125 liter vand om dagen. Det samlede forbrug for alle indbyggere i hovedstadsområdet svarer til 150 mio. liter vand

om dagen, og med selv en lille besparelse på blot 10 liter vand pr. person dagligt ville det svare til en besparelse på 12 mio. liter vand om dagen. Der er penge at spare, hvis du bruger din sunde fornuft, når du åbner for vandhanen – men du er også med til at sikre fremtidens drikkevand.

Grundvandet pumpes op fra dybe borer i undergrunden, iltes, filtreres og kontrolleres for en lang række sundhedsskadelige stoffer.

God vandadfærd

	RÅD	BESPARELSE
Bad	Hvis du tager et kort brusebad i stedet for et karbad...	→ ...sparer du typisk over 100 liter vand. Et karbad "koster" ca. 180 liter vand.
	Hvis du vælger at installere en sparebruser...	→ ...halverer du vandforbruget til mellem 6 og 12 liter i minuttet. En almindelig bruser bruger 10 - 20 liter vand i minuttet.
Toilet	Hvis du installerer et vandbesparende toilet i stedet for dit gamle toilet...	→ ...sparer du op til 12 liter vand, hver gang du skyller ud. Et vandbesparende toilet bruger helt ned til 3 liter vand, hvorimod ældre toiletter bruger op til 15 liter hver gang, der skylles ud.
	Hvis du reparerer en utæt toiletciisterne...	→ ...kan du nemt spare 1.000 liter vand i døgnet.
Vandhane	Hvis du reparerer en dryppende vandhane...	→ ...kan du spare op til 30.000 liter rent drikkevand om året.
Opvask	Hvis du altid vasker op i en opvaskebalje i stedet for at lade vandet løbe...	→ ...sparer du mange liter vand. Der løber ca. 16 liter vand i minuttet fra en åben vandhane. Vidste du i øvrigt, at en ny A-mærket opvaskemaskine kun bruger den mængde vand, som man bruger på ét minut til opvask under rindende vand.
Madlavning	Hvis du bruger en balje, når du renser grøntsager...	→ ...sparer du mange liter vand. Der løber ca. 16 liter vand i minuttet fra en åben vandhane.
	Stil en kande vand i køleskabet om morgenen, så har du altid frisk og koldt vand...	→ ...og du behøver ikke at lade vandet løbe for at få det koldt. På denne måde sparer du mange liter vand, da der typisk løber 16 liter vand i minuttet fra en åben vandhane.
Vasketøj	Hvis du udskifter din gamle vaskemaskine med en ny med A-mærke...	→ ...halverer du typisk dit vandforbrug.

Vand er liv – brug det med omtanke

→ Aflæs din vandmåler en gang om ugen eller en gang om måneden...

VAND ↓

Vand er liv – brug det med omtanke

Hovedstadsområdets Vandsamarbejde

Samarbejdet er stiftet som en forening med 18 medlemskommuner i hovedstadsregionen. Foreningen arbejder for en bæredygtig vandforsyning og for koordinerede løsninger på vandforsynings mange udfordringer, så der også i fremtiden er rigeligt rent og frisk drikkevand til os alle.

Hovedstadsområdets
Vandsamarbejde
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
Tlf. 44 52 70 30

Udarbejdet med støtte fra Miljøministeriet

